

**PROGRAM DELA
DRUŠTVA ZA RAZVOJ PODEŽELJA MED SNEŽNIKOM
IN NANOSOM
za leto 2020**

Pripravil:

Aleš ZIDAR – strokovni vodja DRPSN

februar 2020

Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom

1. IZHODIŠČA ZA DELOVANJE DRUŠTVA

Društvo kot vodilni partner LAS mora izvajati ključne naloge LAS, ki izhajajo iz naslednjih programskih dokumentov:

- Strategije Evropa 2020,
- Partnerskega sporazuma med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2014-2020,
- Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020,
- Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2014-2020,
- Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020,
- Regionalnega razvojnega programa Primorsko-notranjske regije za obdobje 2014-2020 in
- Strategije lokalnega razvoja LAS med Snežnikom in Nanosom.

Te naloge lahko izvaja samo LAS in so:

- animacija območja, zagotavljanje informacij zainteresiranim prebivalcem na območju LAS, spodbujanje izvajanja operacij ter pomoč potencialnim upravičencem pri pripravi operacij;
- izvajanje in uresničevanje ciljev, zastavljenih v SLR za celotno programsko obdobje;
- spremljati in vrednotiti ter skrbeti za pravilno izvajanje operacij v skladu s SLR in tudi za doseganje mejnikov in ciljev operacij ter imeti pregled nad izvajanjem operacij tudi po izplačilu sredstev;
- izvajati postopke za izbor operacij, izbrati operacije in jih predložiti v končno potrditev v skladu s postopki zadevnega sklada;
- skrbeti za informiranost upravičencev v zvezi s pravicami in dolžnostmi tudi po zadnjem izplačilu sredstev;
- zagotoviti posredovanje vlog ter zahtevke za izplačilo za posamezne podukrepe, v skladu z posebnimi pogoji zadevnega sklada iz SLR;
- predhodno preverjati upravičenost stroškov, skladnost s SLR in operativnimi programi, preverjati, ali imajo nosilci operacij zmogljivosti za izvajanje operacij in zakonitost izvedenih operacij;
- sodelovati z organi upravljanja, revizijskimi organi ter drugimi nadzornimi organi vseh zadevnih skladov;
- pripravljati letna poročila o izvajanju SLR in letni načrt aktivnosti v skladu s drugim odstavkom 49. člena Uredbe;
- pred posredovanjem zahtevka za izplačilo preveriti, da so sofinancirane operacije označene, v skladu s pravili označevanja, določenimi za zadevni sklad;

2. PREDVIDENA SREDSTVA ZA DELOVANJE

2.1. SREDSTVA LAS ZA LETO 2020

Ker društvo kot vodilni partner LAS vodi delovanje LAS, je upravičen do sofinanciranja stroškov vodenja. MKGP kot organ upravljanja za Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP), ki je vodilni sklad LAS med Snežnikom in Nanosom, je 18.8.2016 sprejel Odločbo o potrditvi SLR in LAS, s katero je določil obseg financiranja LAS za programsko obdobje 2014-2020. Skupni znesek sofinanciranja je 1.769.560,00 €, od tega 1.092.760,00 € iz EKSRP in 676.800,00 € iz ESRR (Evropskega sklada za regionalni razvoj). Stroški vodenja LAS, pridobivanja strokovnih znanj in animacije ne smejo preseči 20% vseh sredstev, ki jih LAS v celotnem

Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom

programskem obdobju 2014 - 2020 prejme na podlagi odločbe – tako bo za delovanje LAS iz EKSRP namenjeno 349.912,00 €.

Za leto 2020 je načrtovana poraba sredstev CLLD v višini 85.000,00 €, kar pomeni tri zahtevke. Od tega je lahko za tekoče stroške namenjeno maksimalno 75% sredstev, ostalo je namenjeno stroškom animacije LAS. V tej porabi je potrebno načrtovati tudi vračilo najetih posojil.

Za vodenje lokalnih akcijskih skupin se iz sklada CLLD sofinancira do 100% upravičenih stroškov.

2.2. SREDSTVA ČLANOV IN OBČIN ZA DELOVANJE DRUŠTVA IN LAS

Občine Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna kot partnerji lokalne skupnosti na osnovi posebnega izračuna zagotavljajo določen del sredstev za delovanje LAS in likvidnostna sredstva za sofinancirani delež MKGP. Na osnovi teh sredstev se v veliki večini načrtujejo aktivnosti v sklopu delovanja LAS v letu 2020, dodatno pa se načrtuje še vodenje in izvajanje skupnih projektov občin. Skupni znesek sofinanciranja občin znaša 23.958,50 € po občinah pa:

- Občina Ilirska Bistrica 8.054,00 € oziroma 33,62%;
- Občina Pivka 5.846,70 € oziroma 24,40%;
- Občina Postojna 10.057,80 € oziroma 41,98%.

Člani društva prispevajo del sredstev s plačilom članarine v višini 10,00 €, kar za leto 2020 pomeni 1.000,00 €.

Za udeležence strokovnih ekskurzij LAS je predvideno sofinanciranje neupravičenih stroškov aktivnosti v skupni višini 2.700,00 €.

Za stroške animacijskih ogledov dobrih praks v okviru projekta Trajnostni turizem v zaščiteneh območjih bosta občini Pivka in Postojna namenili še 2.000,00 €, kar je v skladu s podpisano pogodbo o izvajanju te aktivnosti.

2.3. DODATNA SREDSTVA ZA PROJEKTE SODELOVANJA LAS

Na osnovi razpisa MKGP za operacije sodelovanja je LAS pridobil šest operacij od katerih je za leto 2020 načrtovana poraba sredstev v skupni vrednosti 206.859,87 €, za kar so zagotovljena sredstva partnerjev projektov.

Od dveh skupnih operacij pa se v letu 2020 izvaja še ena – Turistični produkt Ribolovni turizem, ki je sofinancirana s strani občin Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna v skupni višini 65.634,15 €. Predvideno pa je izvajanje še enega skupnega projekta Spodbujanje kulturnega utripa v regiji 3, ki še čaka potrditev sofinanciranja iz ESRR. Skupna višina projekta je 86.472,00 € in je sofinancirana s strani občin Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna. Pri obeh projektih je v stroških in prihodkih obračunan delež LAS za vodenje projektov.

Pri tem je pomembno, da so v okviru teh projektov za aktivnosti izvajanja in vodenja skupnih projektov in operacij sodelovanja LAS predvidena sredstva v skupni vrednosti 49.823,56 €. Od tega so načrtovani prihodki iz sofinanciranja projektov v višini 39.382,76 € ter sredstva partnerjev v višini 10.440,80 €.

Podrobno so finančne obveznosti razdelane v prilogi 2 in 3 Programa dela LAS.

Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom

3. AKTIVNOSTI LAS

Osnovne aktivnosti, ki jih bo za LAS opravljal vodilni partner na osnovi Pogodbe o nalogah vodilnega partnerja pri lokalno zasebnem partnerstvu Lokalne akcijske skupine med Snežnikom in Nanosom temeljijo na upravičenih stroških vodenja LAS in so naslednje:

3.1.1. Zastopanje LAS v upravnih in finančnih zadevah – delovanje LAS – OPERATIVNI STROŠKI:

- nudenje organom LAS prostorsko, logistično, administrativno, strokovno in tehnično podporo, ki jo ti potrebujejo za svoje delovanje,
- na svojem poslovnem naslovu gostuje poslovni naslov LAS, tako da zagotavlja naslov za sprejem pošte za LAS in tudi sprejema pošto za LAS,
- zagotavljanje in ažurno upravljanje s spletno stranjo LAS, na kateri se objavlja splošne akte in dokumente LAS, javne pozive LAS, rezultate javnih pozivov z informacijami o sofinanciranih projektih in druge informacije, namenjene večji informiranosti subjektov, ki so bili izbrani na javnih pozivih LAS,
- zagotavljanje javnosti delovanja LAS in opravljanje dejavnosti stikov z javnostjo,
- opravljanje drugih nalog, določenih v splošnih aktih LAS ali s sklepi organov LAS, ki so povezane z izvajanjem nalog po pogodbi ali z doseganjem namena LAS in
- ostali stroški delovanja pisarne.

3.1.2. Delovanje LAS – STROŠKI OSEBJA:

V tej točki so v finančnem načrtu opredeljeni stroški povezani z izvajanjem tekočih aktivnosti LAS, animacije LAS in vodenjem projektov za strokovnega vodjo, stroški ostalih zaposlenih za animacijo in svetovanje pa so predvideni pri točkah 3.2.1 in 3.2.2. Opredeljeni so stroški strokovnega vodje LAS:

- organiziranje delovanja LAS, skrb za dokumentacijo in arhiv LAS,
- informiranje članov LAS o svojem delu,
- priprava letnega poročila o delu in finančnega poročila LAS, posredovanje Upravnemu odboru LAS v sprejem,
- priprava letnega načrta aktivnosti LAS, posredovanje Upravnemu odboru LAS v sprejem,
- sodelovanje z drugimi Lokalnimi akcijskimi skupinami,
- sodelovanje z državnimi organi, revizijskimi in nadzornimi organi,
- vodenje in koordinacija skupnih projektov LAS,
- priprava letnih načrtov aktivnosti za potrebe pridobivanja sredstev za delovanje LAS in za animacijo in pravočasno posredovanje pristojnemu organu oziroma skladu.

3.1.3. Stroški usposabljanja osebja za potrebe upravljanja in delovanja LAS:

- sodelovanje v mreži slovenskih LAS – DRSP v smislu izobraževanja in usposabljanja osebja,
- sodelovanje na delavnicah, usposabljanjih in posvetih v organizaciji KO CLLD in
- sodelovanje na strokovnih posvetih LAS (predvidoma 2).

3.1.4. Stroški, vezani na odnose z javnostmi in promocijo LAS, vključno s stroški mreženja:

- zagotavljanje varnega elektronskega predala za prejem elektronske pošte za LAS in kvalificirano elektronsko potrdilo za oddajo vlog in zahtevkov,
- ureditev dostopa do informacijskih sistemov ustreznih skladov pred vlaganjem vlog in zahtevkov za izplačilo,

Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom

- objava člankov, prispevkov, reportaž in obvestil v pisnih medijih ter preko radijskih postaj in televizijskih postaj, ki pokrivajo vse tri občine in širše
- vzdrževanje baze e-naslovov za pošiljanje e-novic
- obveščanje preko spletne strani, oglasnih tabel občin in na drugih javnih mestih
- obveščanje preko direktne in elektronske pošte
- sodelovanje društva na okroglih mizah, posvetih, lokalnih dogodkih
- vključevanje prebivalcev v aktivno sodelovanje pri posredovanju zanimivih informacij (pristop od spodaj navzgor); navezovanje osebnih stikov
- vzdrževanje strani, zakup domene in strežnika – zunanji izvajalec (partner LAS)
- pomoč pri upravljanju vsebin letno 120 ur x 5,00 – v sodelovanju s partnerji LAS
- prevajanje tekstov za angleško različico spletne strani – v sodelovanju s partnerji LAS
- pomoč pri upravljanju vsebin za družabna omrežja (Facebook)
- ažuriranje spletne strani v smeri informacij o:
  - različnih ponudnikih (izdelkov, turističnih, gostinskih, namestitvenih in drugih storitev, prireditev, ponudbe za starejše, ...)
  - aktualnih razpisih, pozivih
  - programu dela društva in tekočih aktivnostih
  - aktih, ki urejajo delovanje društva in akte vezane na RPP
  - novostih
  - izobraževanjih, usposabljanjih, posvetih, delavnicah, ... društva in ostalih ponudnikov (RRA, LPC, RC, LU, društev, ...)
  - mailing in ostale interaktivne vsebine (forum, geslo za člane za dostop do določenih vsebin,....)

3.1.5. Finančni stroški:

- Finančno vodenje delovanja LAS – računovodstvo

3.1.6. Stroški, povezani s spremljanjem in vrednotenjem SLR:

- zagotavljanje vseh potrebnih informacij za omogočanje spremljanja in vrednotenja SLR,
- spremljanje in vrednotenje izvajanja SLR,
- predlaganje Upravnemu odboru LAS spremembo SLR, če se oceni, da je to potrebno,
- udeležba na dogodkih povezanih s spremljanjem SLR,
- stroški delovanja Upravnega in Nadzornega odbora LAS, delovanja Skupščine LAS,
- stroški delovanja Ocenjevalne komisije za ocenjevanje operacij SLR,
- stroški Komisije za evalvacijo SLR
- do 31. marca za preteklo leto priprava letnega poročila o izvajanju SLR, kjer se navede tudi podatke o doseganju ciljev strategije in o izpolnjevanju obveznosti za preteklo leto, posredovanje pristojnemu skladu oziroma organu.

3.2.1. Stroški, povezani z izmenjavo med zainteresiranimi stranmi z namenom zagotavljanja informacij in spodbujanja SLR (ANIMACIJA):

Z 1.1.2020 je za izvajanje teh aktivnosti za polovični delovni čas zaposlena svetovalka, ki izvaja aktivnosti s področja ANIMACIJE LAS iz tega in naslednjega poglavja (SVETOVANJE). Aktivnosti so naslednje:

- sodelovanje pri promociji Strategije lokalnega razvoja,
- priprava in distribucija promocijskega gradiva, s katerim se predstavlja Strategijo lokalnega razvoja,

Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom

- izvajanje informiranja, animacije in motivacije prebivalcev ter drugih subjektov iz območja LAS, spodbujanje k sodelovanju na javnih pozivih LAS in k drugim oblikam sodelovanja pri izvajanju SLR,
- zagotavljanje informacij vsem zainteresiranim na območju LAS o delovanju LAS in o SLR,
- upoštevajoč splošne akte LAS in druge predpise priprava javnih pozivov LAS in razpisne dokumentacije,
- objava javnih pozivov LAS in razpisne dokumentacije na spletni strani LAS ter obvestilo o tem po potrebi tudi v medijih,
- skrb za izvedbo javnih pozivov LAS, za izdelavo s tem povezane dokumentacije in za nemoteno delovanje Ocenjevalne komisije in
- posredovanje na javnih pozivih izbranih projektov v potrditev pristojnemu organu oziroma skladu.
- promocija operacij SLR LAS in partnerjev na lokalnem območju in navzven:
  - promocija na treh največjih lokalnih prireditvah na območju LAS
  - promocija na Festivalu slovenskih LAS (september)
  - promocija na prireditvi Podeželje v mestu (Ljubljana, oktober)
- priprava novic in predstavitev operacij v smislu animacije upravičenosti na lokalnih televizijah TV Galeja, TV Proteus in TV Vascom ter na lokalni radijski postaji Radio 94 – oddaja Minute za LAS

3.2.2. Stroški za podporo potencialnim upravičencem z namenom oblikovanja in priprave operacij ter vlog (ANIMACIJA, SVETOVANJE):

- skrb za krepitev subjektov na območju LAS za razvoj in izvajanje projektov, vključno s spodbujanjem zmogljivosti njihovega upravljanja projektov, tako da se jim nudi strokovno svetovanje in podporo pri pripravi, upravljanju in vodenju projektov,
- zbiranje projektnih idej, ki jih predlagajo člani LAS in drugi subjekti iz območja LAS, ter pomoč pri njihovem razvijanju,
- priprava in vodenje projektov LAS povezanih s sodelovanjem LAS z drugimi Lokalnimi akcijskimi skupinami,
- spremljanje izvajanja projektov, ki so bili izbrani na javnih pozivih LAS, kar zajema tudi spremljanje mejnikov in ciljev projektov, izvajanje nadzora nad njihovo izvedbo in financiranjem,
- informiranje izvajalcev projektov o njihovih pravicah in obveznostih, vključno z obveznostmi po zadnjem izplačilu sredstev,
- izvajanje nadzora nad izvajanjem projektov pred in po izplačilu sredstev,
- zagotavljanje posredovanja vlog in zahtevkov za izplačilo v skladu s pravili ustreznega sklada in
- pred posredovanjem zahtevkov ustreznemu skladu za povračilo stroškov preverjanje, če so upoštevana pravila označevanje, upravičenost stroškov in skladnost s Strategijo lokalnega razvoja ter operativnimi programi,
- izvedba predstavitvene delavnice Javni razpis za sofinanciranje operacij SLR
- izvedba delavnice Priprava zahtevka za sofinanciranje operacije
- sodelovanje v mreži slovenskih LAS – DRSP s ciljem izmenjave, priprave in sodelovanja v skupnih operacijah SLR
- delovni obiski ostalih območij (potencialnih območij drugih LAS-ov), preveritev skupnih interesov za sodelovanje in eventualno skupno prijavo za projekte sodelovanja
- V okviru priprave projekta sodelovanja Trajnostni turizem na zaščitenih območjih je v letošnjem letu predvidena še udeležba na zaključnem partnerskem srečanju na Portugalskem (Madeira julij 2020)
- priprava mednarodnih projektov sodelovanja – večdnevni posvet LAS v Estoniji (2 udeleženca, september 2020)
- Izvedba dvodnevne strokovne ekskurzije z ogledom dobrih praks, lokacija še ni določena
- izvedba animacijske delavnice – predstavitev in ogled operacij LAS za partnerje LAS (avtobusni ogled), ki ga bomo razširili z ogledom dobrih praks sosednjih LAS

Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom

- sodelovanje v koordinacijskem odboru LAS področja Brkinov, Krasa, Istre in Kvarnerja
- Izvajanje mednarodnega sodelovanja – obisk mednarodnih srečanj, sodelovanje v Bruslju, udeležba na delavnicah (predvidoma tri letno).

4. Bančni stroški:

- Bančni stroški vodenja TRR – so neupravičeni stroški delovanja LAS in je potrebno zagotavljati njihovo pokritje iz drugih virov financiranja LAS.

5. Materialni stroški:

- Gre za ostale materialne stroške delovanja LAS, ki niso upravičeni stroški delovanja LAS in je potrebno zagotavljati njihovo pokritje iz drugih virov financiranja LAS.

6. Tožbe, upravni spori, takse:

- Stroški tožb, upravnih sporov in taks, ki niso upravičeni stroški delovanja LAS in je potrebno zagotavljati njihovo pokritje iz drugih virov financiranja LAS.

4. IZVEDBENE OPERACIJE LAS 2020 – skupni projekti

V letu 2020 se bosta izvajala dva skupna projekta, ki jih v imenu občin vodi in izvaja LAS oziroma vodilni partner. Za izvajanje teh aktivnosti je v LAS zaposlena izvajalka projektov za polovični delovni čas. Zaradi dodatnega obsega del na izvajanju pridobljenih projektov se v letu 2020 načrtuje zaposlitev za obdobje celega leta, je trajanje zaposlitve odvisno od razpoložljivih sredstev za projekte.

Načrtovana sta dva projekta:

1. Razvoj produkta Ribolovni turizem

Na področju LAS med Snežnikom in Nanosom delujeta dve ribiški družini (RD Bistrica in RD Postojna), ki upravljata z ribiškim življem v vodotokih in jezerih na svojem področju. Pri tem je večja RD Bistrica, ki ima v upravljanju tudi dve akumulacijski jezera, ki sta v osnovi namenjeni preprečevanju poplav, bogatenju vod in izvajanju športnih dejavnosti, v največji meri pa sta namenjeni ribolovnemu turizmu. V sodelovanju z obema ribiškim družinama, vsemi tremi občinami Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna ter s pomočjo Regijske destinacijske organizacije Zeleni kras, se je oblikovala pobuda za razvoj in pripravo skupnega turističnega produkta na temo ribolovnega turizma, ki bo povezala vse tovrstne ponudnike na območju LAS, obenem pa se bo uredila še turistična infrastruktura na lokaciji jezer v občini Ilirska Bistrica.

Jezeri se nahajata v osrčju Brkinov med gozdovi in sta priljubljena predvsem med ribiči za izvajanje športnega ribolova. Ob jezeru Mola se pod vasjo Soze nahaja Ribiški dom, s katerim gospodari ribiška družina Bistrica. Ob obali jezera so označena ribolovna mesta, ki pa zaradi neurejenih razmer niso nadzorovana, na njih ni urejenega čiščenja in odvažanja smeti, prav tako je delno neurejen dostop iz vasi Soze. Čolni so ob jezeru raztreseni ob obali in nimajo urejenega mesta za privez ter vkrcavanje in izkrcavanje.

Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom

Namen operacije je:

- Izdelati celostni turistični produkt na temo ribolovnega turizma na celotnem območju LAS;
- Pripraviti načrt trženja in promocije;
- Izdelati promocijska gradiva (fotografije, promocijski filmi, plakati, zgibanke);
- Spletno oglaševanje produkta na socialnih omrežjih in specializiranih spletnih straneh za ribištvo (Slovenija, Italija, Avstrija... glede na ciljne trge določene v pripravi produkta);
- Organizirati študijsko turo za turistične agencije specializirane za ribolovni turizem
- Organizirati promocijski dogodek (prikaz ribištva, delavnice za otroke vezane na ribolov, degustacije jedi...), primarno namenjenega lokalnim prebivalcem, z namenom dviga prepoznavnosti produkta in pomena ribolova;
- Izboljšati turistično infrastrukturo na južnem delu jezera Mola skozi ureditev dostopnih poti ter postavitev urbane opreme, katera bo obiskovalcem ponudila urejeno in privlačno podobo jezera, poleg tega pa bo spodbujala zadrževanje obiskovalcev na določenih mestih, kjer bo urejen nadzor nad vzdrževanjem čistoče in varovanjem naravnega okolja;
- Z izpeljavo operacije izboljšati turistično ponudbo območja, med seboj povezati ponudnike namestitev in izvajalce storitev in spodbujati razvoj dodatne ponudbe območja (poleg namestitev še gostinske storitve, ponudbo kmetijskih pridelkov in izdelkov iz dopolnilnih dejavnosti).

Finančna konstrukcija je v prilogi 2 Programa, vrednost projekta je predvidena na 65.634,15 EUR, delež na LAS je 19.457,00 €.

2. Spodbujanje kulturnega utripa v regiji 3

Operacija je nadgradnja preteklih operacij Spodbujanje kulturnega utripa 1+2, prijaviteljev Občine Pivka in Ilirska Bistrica. Namen je nadaljevanje razvoja skupnih vsebin na področju kulture in izobraževanja, organizacija skupnih tematskih prireditev. Enotna multimedijaska informacijska mreža in oprema, ki se je skozi pretekle operacije vzpostavila v KD Pivke in KD Ilirske Bistrice, nam sedaj omogoča razvoj novih programov in aktivnosti, ki ustvarjajo trajnostno medsebojno povezanosti in sodelovanje ter družbeno angažiranost prebivalstva celotne regije, hkrati pa omogoča razvoj novih inovativnih programov, ki naslavljajo vključevanje ranljivih skupin v celotni regiji.

Pri izvajanju operacije poleg nosilnega partnerja LAS sodelujejo 4 partnerji: Občina Postojna, Občina Pivka, Občina Ilirska Bistrica in Zavod Znanje Postojna. Operacija bo potekala v ENI FAZI od januarja 2020 do septembra 2020. Operacija bo pripomogla k izboljšanju kulturne infrastrukture v Kulturnem domu Postojna ter se vsebinsko dopolnjevala in nadgrajevala operaciji Spodbujanje kulturnega utripa v Občini Pivka in Ilirska Bistrica. Z operacijo se bo v dvorano namestilo novo platno, novo lučno tehniko, projektor in video predvajalnik, ki bo omogočal podporo projekcij in predvajanj visoko resolucijskih video in avdio vsebin. Tehnika, ki bo nameščena v Kulturni dom Postojna, bo omogočala širši frekvenčni spekter predstav ter bo omogočala gostovanje tehnično zahtevnejših prireditev, ki bodo spodbujale trajni razvoj vsebin s področja kulture in izobraževanja ter dale neko dodano vrednost. Operacija zaokrožuje cikel operacij Spodbujanja kulturnega utripa v regiji in v ta namen se bo na območju LAS vpeljal nov vzgojno-izobraževalni program FILMARIJA. V okviru programa se načrtuje: na območju Občine Postojna 3x filmskih projekcij s predavanji(3x) in delavnicami (1x); na območju Občine Pivka 2x filmske projekcije s predavanji (2x); na območju Občine Ilirska Bistrica 2x filmske projekcije s predavanji (2x). Implementacija inovativnega programa predstavlja pomemben doprinos na področju filmske vzgoje otrok in mladih. Obe aktivnosti zagotavljata dolgoročno spoznavanje, druženje, sodelovanje in povezovanje prebivalstva in ranljivih skupin na območju vseh treh razvojnih partnerjev. Izvedba investicije v infrastrukturo kulturnega doma bo omogočala organizacijo in izvedbo zahtevnejšega kulturnega programa tudi po

Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom

končani operaciji, prav tako, bo omogočala razvoj in nadaljnjo implementacijo inovativnega vzgojno-izobraževalnega programa za mlade in otroke (FILMARIJA) tudi po zaključni operacije.

Finančna konstrukcija je v prilogi 2 Programa, vrednost projekta je predvidena na 86.472,00 EUR, delež na LAS je 2.500,00 €.

5. PROJEKTI SODELOVANJA LAS

Za izvajanje projektov sodelovanja je iz EKSRP v celotnem programskem obdobju namenjeno 7.100.000,00 €. MKGP je že objavil štiri razpise za sofinanciranje tovrstnih projektov, na katerih je LAS pridobil izvajanje 4-ih projektov, enega pa izvajamo skozi animacijsko delovanje LAS. V teku je 5. razpis za PS, katerega rezultati bodo znani junija 2020.

1. III.1. Razvoj trajnostnega turizma na zaščiteneh območjih – Sustainable tourism development in national park/protected area regions

Žal ta mednarodni projekt sodelovanja ni bil potrjen za izvajanje, zato se določene animacijske aktivnosti izvajajo v okviru redne dejavnosti LAS. Ker so se do konca 2019 izvedle skoraj vse aktivnosti, ostaja v letu 2020 še samo zaključni sestanek in srečanje partnerjev julija na Madeiri, kjer bodo potrjeni poročilo o izvajanju projekta in izvedene zadnje aktivnosti.

Finančna konstrukcija je v prilogi 2 Programa, vrednost projekta za naš LAS je predvidena na 2.000,00 EUR.

2. III.2. Približajmo Unescova biosferna območja prebivalcem (MAB)

Na območju Slovenije obstajajo tri biosfera območja, ki so se v dosedanjih aktivnostih osredotočale na posamezno območje. S skupnim projektom, v katerem sodeluje 6 slovenskih LAS, zasledujemo osnovni cilj:

- Povezovanje vseh biosfernih območij in povečevanje njihove prepoznavnosti
- Ustvarjanje priložnosti za odprto, odgovorno in trajnostno sodelovanje ter lokalno partnerstvo.

Specifični cilji projekta so naslednji:

- Uvajanje načel trajnosti v načrtovanje razvoja območja.
- Izkoriščanje potencialov biosfernih območjih za namene izboljševanje dohodkovnega položaja lokalnih prebivalcev.
- Ozaveščati posamezne ciljne skupine o pomenu in vlogi biosfernih območjih.
- Povezovanje aktivnosti na biosfernih območjih s strategijami lokalnega razvoja in posameznih občin.

V projektu so predvidene skupne aktivnosti, vsak posamezni LAS pa bo imel tudi specifične (svoje) aktivnosti, ki se bodo navezovali na osnovni cilj projekta. Projekt je še v pripravi, osnovne aktivnosti pa bodo naslednje:

- Označevanje območja UNESCO MaB, oblikovanje pravil in navodil za uporabo znaka (način in lokacije označevanja, izvedba označitve,...);
- Organizacija dneva MaB (lahko v okviru že obstoječe prireditve);
- Izbira in imenovanje ambasadorjev MaB;

Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom

- Izmenjava dobrih praks v drugih BO, skupna srečanja deležnikov in konference – izvedba ogledov dobrih praks, dan biosfernih območij Slovenije;
- Organizacija in izvedba ogleda dobre prakse v tujini, MAB Wienerland Avstrija in MAB Dolnja Morava Češka (iz našega LAS cca 13 udeležencev);
- Priprava in izvedba različnih izobraževanj, delavnic za deležnike, vodnike in informatorje– na našem področju 3 tematski večeri na različnih lokacijah (tri občine);
- Skupna brošura biosfernih območij.
- Nadgradnja obstoječih spletnih strani in njihova povezava med biosfernimi območji – brez MAB PŠJ, ker ima zadevo že urejeno.

Aktivnosti LAS na našem področju bodo naslednje:

- Izdelava celotnega poslovnega načrta »podjetniške ideje« za zainteresirane posameznike v povezavi na znamko MAB UNESCO;
- Organizacija dneva biosfernega območja Kras v okviru Festivala Brkinske sadne ceste;

Projekt se izvaja, podrobnosti projekta in finančna konstrukcija so v prilogi 2 Programa, vrednost projekta za naš LAS je predvidena na 9.052,18 €.

3. III.5. Interaktivni turizem ZA VSE

Operacija »Interaktivni turizem za vse« je odgovor na smernice o razvoju dostopnega turizem v Evropi in povezuje 6 slovenskih LAS. Ker je dostopni turizem v Sloveniji še v povojih je to odlična priložnost za razvoj novih nišnih turističnih produktov, ki bodo namenjeni ranljivi skupini gibalno oviranih oseb, starejših, gluhih, ter slepih in slabovidnih oseb ter drugih ljudi s posebnimi potrebami. Ob enem pa bodo zaradi inovativnosti in uporabe novih tehnologij zanimivi tudi za ostale obiskovalce in turiste partnerskih LAS območji. V operaciji pa se bo pojem dostopnosti nanašal na:

- povečanje dostopnost za osebe s posebnimi potrebami; z novimi tehnologijami bomo s pomočjo virtualne resničnosti in sodobne avdio opreme ter opreme za prilagoditev slepim in slabovidnim tem osebam omogočili ogled naravnih in kulturnih znamenitosti, do katerih sicer ne bi mogli dostopati;
- dostopnost do izginjajoče / zavarovane kulturne in naravne dediščine; saj bo le ta s pomočjo novih tehnologij in virtualne resničnosti zabeležena ali poustvarjena ; s tem bo možen ogled teh znamenitosti, hkrati pa se bodo ohranile za prihajajoče generacije.

Z operacijo želimo doseči tudi večjo prepoznavnost LAS območji ter doseči diferenciacijo ponudbe, ki se osredotoča na novo nišno skupino turistov, posledično pa pripomoči k razvoju turizma na ruralnih območjih.

Na področju našega LAS se bo izdelal nov produkt Pivških presihajočih jezer, nov predstavitveni film, nabavila oprema za doživljanje (VR vsebine, očala, FM sistem za gluhe, tipna maketa z avdio opremo za slepe, video prikaz informacij z znakovnim jezikom za gluhe ....) kot dopolnitev vsebin v Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer. Obiskovalcem se bo ponudilo doživetje narave, v drugem letnem času kot je njihov obisk, območje bodo spoznali tudi iz ptičje perspektive, zvočno in tipno, »obiskali« pa bodo dele narave, naravne vrednote, ki jih ne želimo izpostavljeni večjemu obisku..

Podrobnosti projekta in finančna konstrukcija so v prilogi 2 Programa, vrednost projekta za naš LAS je predvidena na 1.500,00 EUR.

Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom

4. III.6. Z roko v roki do kakovostne prehrane - samooskrba

V projektu sodelovanja sodelujejo 4 LAS z več partnerji na svojem področju (pri na Pivka Perutninarstvo, osnovne aktivnosti projekta pa so:

Delovni sklop 1: Sodelovanje z javnimi ustanovami

- Analiza obstoječega stanja
- Usposabljanje za izvedbo javnega naročanja
- Optimizacija načrtovanja prehrane
- Izobraževanje in ozaveščanje v javnih ustanovah in širše

Delovni sklop 2: Sodelovanje z lokalnimi ponudniki

- Analiza lokalnih ponudnikov
- Posamezno ali povezano – animacija ponudnikov
- Izobraževanje in usposabljanje lokalnih ponudnikov

Delovni sklop 3: Povezovanje lokalnih ponudnikov in javnih ustanov

- Vzpostavitev distribucijske točke
- Oblikovanje poslovnega modela
- Vzpostavitev prodajaln z lokalnimi proizvodi (Lokalna tržnica Mikoza Ilirska Bistrica in ostali zainteresirani prodajalci v centrih Postojna in Pivka)
- Nabava opreme v dveh prodajnih točkah ter promocijskih oblačil prodajalcev in tabel

Delovni sklop 4: Promocija operacije

- Oblikovanje CGP in zgibanke
- Informiranje in ozaveščanje širše javnosti

Delovni sklop 5: Koordinacija in vodenje

- Koordinacija in vodenje znotraj LAS
- Koordinacija in vodenje med LAS

Podrobnosti projekta in finančna konstrukcija so v prilogi 2 Programa, vrednost projekta za naš LAS je predvidena na 12.640,30 EUR.

5. III.7. Domače in umetnostne obrti – dediščina in sodobnost

Projekt sodelovanja je bil potrjen v februarju 2019. Rdeča nit sodelovanja štirih lokalnih akcijskih skupin je revitalizacija izbranih domačih in umetnostnih obrti, ki so v preteklosti pomembno zaznamovale območje v operacijo vključenih LAS in so imele velik vpliv na gospodarski in širši družbeni razvoj. Te obrti so na območjih posameznih LAS različne:

- območje LAS društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom – brivsko-frizerski salon Ozbič s stoletno tradicijo v Postojni
- območje LAS loškega pogorja – čevljarstvo
- LAS Vipavska dolina – mlinarstvo in pekarstvo
- LAS s CILJem – z rudarstvom povezane obrti, predvsem izdelava rudarskih svetil ter glinarstvo in izdelava posebni glinenih posod - retort za potrebe žganja cinabaritne rude, dodatno kot protiutež značilnemu moškemu delu še ženski prispevek k družinskemu proračunu: prve čipke, ki so v začetku 18. stoletja prišle na območje Idrijskega in Cerkljanskega, njihova izdelava ter tihotapstvo

Na območju DRPSN imamo malo primerov kakovostno ohranjene snovne in nesnovne dediščine, zato bomo v okviru projekta na osnovi revitalizacije brivsko-frizerskega salona vzpostavili vzorčen primer, ki bo zgled za obnovo preostale dediščine na območju DRPSN, celotne Slovenije in širše. Delujoč salon s

Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom

stoletno tradicijo bo tako postal zanimiv za domačine, turiste ter strokovnjake s področja ohranjanja in promocije dediščine.

Notranjost brivsko-frizerskega salona, ki bo predmet te operacije, vsebuje opremo v časovni osi od leta 1924 pa vse do konca delovanja salona leta 2015 in bo v okviru projekta obnovljena ter predstavljena skladno z muzeološkimi in konservatorskimi standardi, prostor bo predstavljal živi muzej in bo s tovrstno obnovo zagotavljal nadaljnje delovanje salona.

Z obnovo in revitalizacijo salona želimo oživiti mestno jedro Postojne s podjetniškimi aktivnostmi, kar je tudi danes trend pri upravljanju in oživljanju mestnih središč.

Projekt bo usmerjen širše v promocijo domačih in umetnostnih obrti, zato bo Notranjski muzej dodatno pripravil didaktični program na temo domačih in umetnostnih obrti namenjen ranljivim skupinam. Za časa trajanja projekta bo izvedel najmanj 6 delavnic o domačih in umetnostnih obrteh, ki bodo prilagojene ranljivim skupinam (ženskam, mladim, brezposelnim, starostnikom). Pri izvajanju delavnic bomo vključili ozaveščanje prebivalstva o podnebnih spremembah in prilagajanju nanje ter ozaveščali o okoljski trajnosti, navezujoč se na tradicionalne obrti in uporabo lokalnih, obnovljivih virov.

V sklopu projekta bo izvedena tudi promocijska aktivnost ter oblikovana inovativna storitev salona, obe bosta izhajali iz dediščine salona. Po zaključku obnove bo Občina Postojna oddala prostor v najem brivcu, ki bo nadaljeval dejavnost v salonu.

Podrobnosti projekta in finančna konstrukcija so v prilogi Programa, celotna vrednost projekta je 136.860,64 €, od tega na LAS oziroma vodilnega partnerja pripadajo stroški koordinacije in vodenja projekta v višini 5.174,08 €.

6. LASTNE AKTIVNOSTI DRUŠTVA

6.1. Dodatne naloge za partnerje LAS:

Društvo bo za partnerje LAS poleg zgoraj navedenih, obveznih sestavin vodenja LAS, opravilo še druge, dodatne naloge, ki izhajajo iz partnerstva LAS:

- iskanje, pospeševanje in razvijanje idej in novih projektov za razvoj podeželja za partnerje LAS, izvajanje pristopa od spodaj navzgor,
- mesečno informiranje partnerjev o možnostih pridobivanja sredstev za izvajanje projektov iz vseh EU razpisov,
- povezovanje, motiviranje in informiranje partnerjev za skupne projekte na področju LAS iz programa CLLD in iz drugih programov na nacionalnem in evropskem nivoju,
- priprava, vodenje, izvedba in poročanje o skupnih projektih partnerjev LAS,
- povezovanje partnerjev LAS in partnerjev pri projektih izven področja LAS, na nacionalnem in evropskem nivoju, priprava in izvajanje medregijskih in mednarodnih projektov,
- prednostno sodelovanje partnerjev LAS pri izvajanju projektov izven CLLD,
- povezovanje ponudnikov iz kmetijske, turistične in gospodarske dejavnosti, njihovo zastopanje kot združenja ponudnikov, izvajanje promocijskih in tržnih aktivnosti združenja, upravljanje z tržnicami,
- organizacija in izvedba dogovorjenih prireditev za partnerje LAS,
- razvoj in usposabljanje kadrov partnerjev za v smislu povezovanja in usmerjanja posameznikov ter institucij,
- aktivno sodelovanje na področju delovanja LAS v Sloveniji, na medregijskem in mednarodnem področju, izvedba ogledov dobrih praks za partnerje,

Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom

- mesečno obveščanje partnerjev o načrtovanih dogodkih in aktivnostih partnerjev (koledar prireditev), spremljanje njihovih aktivnosti na spletnih straneh LAS in DRPSN,
- vodenje in izvajanje drugih aktivnosti DRPSN kot podpora občinskim razvojnim načrtom in
- opravljanje drugih nalog za partnerje LAS, ki se lahko naknadno določijo z dodatkom k pogodbi.

6.2. Spletna stran društva:

V letu 2020 se načrtuje dokončna ureditev spletne strani društva, na kateri bo predstavljeno izvajanje programa Leader v predhodnem obdobju 2007 – 2013 – predvsem predstavitev izvedenih projektov ter aktualne aktivnosti društva.

Drugih dodatnih aktivnosti v društvu ne načrtujemo zaradi prezasedenosti z izvajanjem programa CLLD.

7. FINANČNI NAČRT DRUŠTVA IN LAS

7.2. Odhodki:

stroški vodenja in aktivnosti LAS in DRPSN	164.418,56
Materialni stroški delovanja društva – računovodstvo	1.464,00
Popravilo stojnic, stroški upravljanja stojnic	300,00
Stroški spletne strani	1.000,00
SKUPAJ	167.182,56

7.2. Prihodki:

vodenje in aktivnosti LAS	164.832,06
Vodenje in aktivnosti društva iz projektov – dodatna sredstva	1.050,50
Najemnina stojnice	300,00
Članarina društva	1.000,00
SKUPAJ	167.182,56

V prilogi 1: Finančni načrt delovanja LAS 2020

V prilogi 2: Finančne obveznosti partnerjev po projektih

V prilogi 3: Pregled obveznosti vodilnega partnerja LAS

Ilirska Bistrica, 19.2.2020